

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Затверджено
наказом ректора ВНУ імені Лесі Українки
від 23. 01. 2026 р. № 42/з

ІНСТРУКЦІЯ № 122
з охорони праці та безпеки життєдіяльності
при роботі у навчальній спеціалізованій аудиторії G-110

1. Загальні положення

1.1. Дана інструкція встановлює вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності під час проведення навчальних занять, практичних робіт і тренувальних сесій у спеціалізованій аудиторії G-110.

1.2. Вимоги цієї Інструкції є обов'язковими для виконання науково-педагогічними працівниками, навчально-допоміжним персоналом, здобувачами освіти, а також іншими особами, які на законних підставах перебувають у зазначених аудиторіях.

1.3. Інструкція розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці», Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.01.1998 № 9, а також інших нормативно-правових актів України та локальних нормативних документів закладу освіти.

1.4. Робоче місце працівника спеціалізованої аудиторії (викладача, інструктора або лаборанта) є постійним і розташовується у спеціально обладнаному приміщенні, оснащеному навчальними меблями, технічними засобами навчання, реабілітаційним і тренувальним обладнанням, електричними приладами та допоміжним інвентарем відповідно до профілю занять.

1.5. Робочі місця здобувачів освіти є тимчасовими (непостійними) та визначаються виключно на період проведення практичного або лабораторного заняття під безпосереднім керівництвом викладача (інструктора). Самостійне перебування та виконання вправ здобувачами освіти у спеціалізованих аудиторіях без нагляду викладача забороняється.

1.6. До роботи у спеціалізованій аудиторії допускаються особи, які пройшли у встановленому порядку вступний інструктаж з охорони праці, первинний інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки, а

також не мають медичних протипоказань до виконання фізичних і реабілітаційних вправ.

1.7. Особи, які навчаються або працюють у зазначеній аудиторії, зобов'язані дотримуватися вимог цієї Інструкції, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, санітарно-гігієнічних норм, а також виконувати вказівки викладача (інструктора) щодо безпечної організації занять.

1.8. Відповідальність за організацію безпечних умов праці та навчання, справний стан обладнання, проведення інструктажів і контроль за дотриманням вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності покладається на завідувача кафедри та викладача (інструктора), який безпосередньо проводить заняття.

2. Характеристика аудиторії та обладнання

2.1. Спеціалізована аудиторія G-110 призначена для проведення практичних, лабораторних і тренувальних занять з фізичної терапії та ерготерапії відповідно до освітніх програм, є навчальним приміщенням для формування практичних навичок обстеження, оцінки та реабілітаційного втручання у пацієнтів з неврологічними дисфункціями, а також є станцією для проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (ОСП(К)І).

2.2. В аудиторії використовується таке обладнання: неврологічні перкусійні ручні молотки; комплект механотерапевтичного обладнання для кінезотерапії «Гравітон-1» (кабіна з системою підвісів, блоків і вантажів); петлі TRX P4 (Pro System); кушетки терапевтичні оглядові; візок колісний загального призначення; ходунці активні 4-колісні; ролатор; милиці, тощо.

2.3. Основними потенційними небезпечними та шкідливими факторами під час роботи в аудиторії є:

- ризик падіння «пацієнта» або здобувача освіти під час обстеження та тренування ходьби;
- травмування при роботі з підвісними системами, вантажами та блоками;
- перенавантаження опорно-рухового апарату терапевта;
- защемлення кінцівок або пальців у рухомих елементах обладнання;
- порушення рівноваги при використанні ходунців, милиць;
- недотримання санітарно-гігієнічних вимог при контакті з пацієнтом.

3. Вимоги безпеки перед початком роботи

3.1. Перед початком занять викладач (інструктор) зобов'язаний:

- перевірити загальний санітарний стан аудиторії, чистоту підлоги, відсутність слизьких ділянок, сторонніх предметів та перешкод для вільного пересування;
- забезпечити наявність і доступність аптечки першої домедичної допомоги, антисептичних засобів для обробки рук і поверхонь;
- провести інструктаж здобувачів освіти щодо правил безпечної роботи, техніки виконання мануальних прийомів, правил регулювання масажних столів та профілактики професійного перенавантаження;
- перевірити справність, стійкість і правильність встановлення всього реабілітаційного обладнання;

- перевірити відповідність одягу та взуття здобувачів освіти вимогам безпеки.

3.2. Здобувачі освіти перед початком роботи зобов'язані:

- прибути на заняття у чистому, зручному одязі, що не обмежує рухів;
- перебувати у змінному взутті на гумовій підшві (для запобігання ковзанню на степ-платформі);
- зняти годинники, каблучки та інші предмети, що можуть заважати при використанні турнікетів або пальпації;
- повідомити викладача про наявні захворювання, травми, погане самопочуття або інші обмеження, що можуть впливати на безпечне виконання вправ чи мануальних прийомів.

3.3. Забороняється розпочинати заняття у разі:

- виявлення несправностей обладнання;
- відсутності санітарної обробки контактних поверхонь після попереднього заняття;
- поганого самопочуття здобувача освіти або викладача, що може створювати ризик травмування;
- відсутності контролю з боку викладача.

4. Вимоги безпеки під час роботи

4.1. Під час занять забороняється:

- працювати з обладнанням без дозволу та контролю викладача;
- перевищувати рекомендоване навантаження;
- залишати «пацієнта» без страхування;
- виконувати вправи у стані втоми або болю.

4.2. Під час роботи з підвісними системами, TRX необхідно:

- використовувати страхування;
- поступово змінювати навантаження;
- забезпечувати стабільне положення «пацієнта».

4.3. При використанні допоміжних засобів ходьби (ходунці, милиці):

- перевіряти їх справність та відповідність зросту;
- навчати правильній техніці пересування.

5. Вимоги безпеки по закінченню роботи

5.1. Після завершення занять необхідно:

- припинити всі вправи за командою викладача;
- безпечно зняти «пацієнтів» з обладнання;
- прибрати та зафіксувати підвісні системи, вантажі, мобільні засоби;
- обробити контактні поверхні антисептичними засобами;
- повідомити про всі випадки дискомфорту або травм.

6. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

6.1. У разі виникнення аварійної ситуації (травмування, раптове погіршення самопочуття, несправність обладнання, пожежа, задимлення, відключення електроенергії, повітряна тривога тощо) заняття необхідно негайно припинити.

6.2. У разі виникнення пожежі або загорання необхідно:

- негайно вивести всіх людей з приміщення, дотримуючись плану евакуації;

- повідомити пожежну службу за телефоном 101, а також завідувача кафедри та адміністрацію факультету;
- зачинити вікна та двері, щоб обмежити поширення вогню до суміжних приміщень;
- приступити до ліквідації осередку вогню за допомогою вогнегасника (порошкового або вуглекислотного), піску чи вогнетривкого покривала;
- заборонено гасити електроустановки водою або пінними вогнегасниками, щоб уникнути ураження електричним струмом.

6.2. У разі аварійних ситуацій (пошкодження обладнання, коротке замикання, іскріння, перегрівання, задимлення, ураження електричним струмом тощо) негайно відключити електроживлення загальним вимикачем або рубильником та надати невідкладну допомогу потерпілому.

6.3. Після ліквідації аварійної ситуації забороняється відновлювати роботу обладнання без проведення технічної перевірки та дозволу відповідальної особи.

6.4. У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» необхідно негайно припинити заняття, залишити важкий інвентар на підлозі таким чином, щоб він не створював загрози, та організовано пройти до укриття.

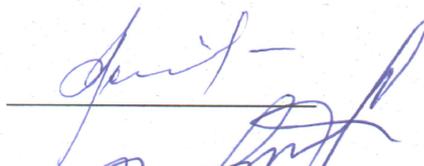
6.5. У разі травмування негайно припинити заняття, надати домедичну допомогу та повідомити викладача.

6.6. Загальні рекомендації:

- зберігати спокій, діяти швидко, але обережно;
- завжди знати місцезнаходження засобів пожежогасіння, аптечки та виходів з приміщення;
- вести облік всіх аварійних ситуацій та повідомляти про них адміністрацію для запобігання повторних випадків.

РОЗРОБИВ:

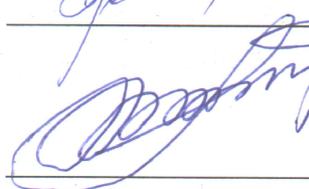
Старший лаборант

Оксана ГРИЦАЙ

УЗГОДЖЕНО:

Начальник відділу охорони праці

Микола НЕГОДЮК

Декан медичного факультету

Ярослав СТЕПАНЮК

Завідувач кафедри

Ольга АНДРІЙЧУК